HÖGSKOLAN I BORÅS

Klinisk omvårdnad: Psykisk hälsa, ohälsa och sjukdom
Clinical Nursing: Mental Health, Illness and Disease

9 högskolepoäng
9 credits

Ladokkod: 61SP01
Version: 3.0
Fastställd av: Utbildningsutskottet 2012-05-25
Gäller från: HT 2012

Nivå: Grundnivå
Huvudområde (successiv fördjupning): Vårdvetenskap med inriktning mot omvårdnad (G2F)
Utbildningsområde: Vård
Ämnesgrupp: Omvårdnad/omvårdnadsvetenskap
Förkunskapskrav: Följande avslutade och godkända kurser som ingår i sjuksköterskeutbildning 180 högskolepoäng:
Vårdvetenskap med inriktning mot omvårdnad:
- Introduktion till vårdvetenskap med inriktning mot omvårdnad, 15 hp
- Klinisk omvårdnad: Allmän omvårdnad 25,5 hp
Medicinsk vetenskap:
- Humanbiologi, 15 hp
- Mikrobiologi och vårdhygien, 4,5 hp
- Klinisk medicin: Somatisk ohälsa och sjukdom, 7,5 hp

Dessutom ska följande delmoment vara avslutade och godkända:
- i kursen Klinisk omvårdnad: Somatisk hälsa, ohälsa och sjukdom, 31,5 hp *(Vårdvetenskap med inriktning mot omvårdnad)*
o Seminarium 1
o Kliniska färdigheter
och
- i kursen Farmakologi och läkemedelsräkning, 7,5 hp *(Medicinsk vetenskap)*
o Läkemedelsräkning, 1,5 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Innehåll

Kursen behandlar psykiatrisk omvårdnad i relation till psykisk ohälsa och sjukdom ur ett livsvärldsperspektiv där det etiska patientperspektivet är centralt. Psykiatrisk omvårdnad i förhållande till psykiatrisk behandling belyses. Vårdprocessens olika delar i psykiatrisk vårdkontext problematiseras och teoretiseras. Vidare ges en tillämpande beskrivning på olika vårdhandlingar och vårdaktiviteter i relation till människor med psykisk ohälsa. Helhetssyn och ett etiskt förhållningssätt genomsyrar innehållet.

Mål

Kursens syfte är att studenten utifrån ett patientperspektiv tillägnar sig grundläggande teoretiska kunskaper och praktiska färdigheter i psykiatrisk omvårdnad.

Kunskap och förståelse
Efter avslutad kurs ska studenten kunna:
- redogöra för vårdvetenskapliga begrepp och teorier med relevans för psykiatrisk omvårdnad.

Färdighet och förmåga
Efter avslutad kurs ska studenten kunna:
- identifiera psykisk ohälsa och behov av psykiatrisk omvårdnad,
- planera, genomföra, utvärdera och dokumentera individuell omvårdnad vid psykisk ohälsa i samverkan med patient, närstående och övriga vårdaktörer,

- tillämpa vårdvetenskapliga begrepp och teorier med relevans för psykiatrisk omvårdnad,
- informera, undervisa och handleda patient och närstående i hälsoprocessen,
- reflektera över och utveckla förståelse av hur patient och närståendes livsvärld påverkas av gällande lagar och författningar utifrån psykiatrisk kontext.

Värderingsförmåga och förhållningssätt
Efter avslutad kurs ska studenten kunna:
- reflektera över hur patientens livsvärld påverkas av psykisk ohälsa utifrån kön, kultur och etnicitet,
- kritiskt granska, reflektera över och värdera självreflektionens betydelse i mötet med patient och närstående i psykiatrisk omvårdnad,
- identifiera, analysera och reflektera över etiska dilemman i psykiatrisk vårdverksamhet,
- kritiskt granska och värdera ett vetenskapligt arbete.

Undervisningsformer

Undervisningen består av kliniska studier såväl teoretiska som verksamhetsförlagda. De verksamhetsförlagda studierna utgör 6 högskolepoäng. Undervisningen bedrivs i form av föreläsningar, grupparbeten och reflektionstillfällen.

I föreläsningarna ges en översikt av kursens innehåll, orientering om aktuella frågeställningar och perspektiv inom studieområdet som stöd för studentens självstudier. I seminarier och grupparbeten sker en reflekterande bearbetning av kurslitteratur och övriga innehåll.

De verksamhetsförlagda studierna innebär tillämpade och problemorienterade studier i relation till psykiatrisk kontext.

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer och betygsskala

- Examinationsuppgift med efterföljande examinationsseminarium
- Verksamhetsförlagd utbildning
- Reflektionstillfällen

Bedömning av den verksamhetsförlagda utbildningen sker enligt ett systematiserat och validerat bedömningsformulär.

Studenten har rätt till fem tentamenstillfällen, varav tre tillfällen inom kursens ram och ytterligare två inom ett år. Student som underkänts två gånger i prov, har rätt att hos Utbildningsutskottet begära byte av examinator. Begäran skall vara skriftlig. Se högskolans riktlinjer för rättssäker examination samt institutionsspecifika riktlinjer för rättssäker examination på HBs respektive VHBs hemsida.

Student som inte godkänts under verksamhetsförlagda studier har möjlighet till ytterligare en studieperiod, så snart det finns organisatoriska möjligheter.

Betyg grundas på en samlad bedömning av studentens kunskaper, färdigheter och värderingsförmåga. Betyg bestäms av särskilt utsedd lärare (examinator) (Högskoleförordningen, 6 kap 18-19 §§).

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Se bilaga.

Studentinflytande och utvärdering

Kursutvärdering i relation till kursens mål genomförs. Resultatet av utvärderingen granskas av ämnes- och utbildningsansvariga och en kursrapport publiceras på institutionens hemsida.

Studenter har rätt att vara representerade i institutionens beredande och beslutande organ.

Övrigt

Obligatorisk kurs i sjuksköterskeutbildningen 180 hp

Plagiatkontroll
Alla skriftliga examinationer genomgår plagiatkontroll.

Efter avslutad kurs erhåller studenten högskolepoäng fördelat på vårdvetenskapliga deldiscipliner enligt följande:
- Vårdandets etik 1hp
- Vårdandets didaktik 0,5 hp
- Vårdandets sociologi och psykologi 1 hp
- Vårdutveckling och ledarskap, 0,5 hp
- Vetenskaplig teori och metod 0,5 hp

Bilaga: Litteraturlista för Klinisk omvårdnad: Psykisk hälsa, ohälsa och sjukdom (61SP01)

Dahlberg, K., Segesten, K., Nyström, M., Suserud, B-O. & Fagerberg, I. (2003). *Att förstå vårdvetenskap.* (Kap. Kontextuell vårdvetenskap, s. 51-84). Lund. Studentlitteratur. 35 s.

Ekeberg, M. (2009). *Att lära sig vårda - med stöd av handledning.* Lund: Studentlitteratur. 128 s.

Sjögren, R. (Red.). (2008). *Rättpsykiatriskt vårdande: Vårdande av lagöverträdare med psykisk ohälsa.* (Kap 1-3 och 5). Lund: Studentlitteratur. 170 s.

Skärsäter, I. (Red.). (2010). *Omvårdnad vid psykisk ohälsa: På grundläggande nivå.* Lund: Studentlitteratur. 472 s.

Stryhn, H. (2007). *Etik och omvårdnad.* (Del I och III). Lund: Studentlitteratur. 210 s.

Tamm, M. (2009). *Psykosociala teorier vid hälsa och sjukdom.* (Kap 1 och 3, sid 23-52 och 91-116). Lund: Studentlitteratur. 60 s.

Topor, A. & Borg, M. (2008). *Relationer som hjälper.* Lund: Studentlitteratur. 141 s.

Vårddokumentation i melior. (2007). Borås: Psykiatriska verksamheten, SÄS, Borås

Wiklund, L. (2003). *Vårdvetenskap i klinisk praxis.* (Kap. 4, 5 och 6 s. 96-226). Stockholm: Natur och kultur. 130 s.

Därutöver kan artiklar, forskningsrapporter och annat material tillkomma.

2011-05-23 STG, ANEI/cny